

GENC GOV

CONFERENCE 2026

NIGERIA • JUNE 2026

AZIMIO LA KONGAMANO LA GENC GOV
2026

Azimio La Abuja

Mkutano wa GENCGOV 2026 Juu Ya Tabia nchi Inayotawala Katika Umri wa Hatari, Mafungo Na Urekebishaji Wa Kijiografia

Iliyopitishwa Katika Mkutano WA GENCGOV 2026 iliyoandaliwa kwa kushirikiana na Ofisi Ya Msaidizi Maalum Wa Rais Wa Nigeria Juu ya Masuala ya Mabadiliko ya Tabia nchi na Taasisi ya Utafiti wa Sheria ya Mazingira.

Utangulizi

Sisi, washiriki Wa Mkutano WA Gencgov 2026 (Mkutano Wa Utawala Wa Mabadiliko Ya Tabia nchi Unaojumuisha Jinsia), unaojumuisha watafiti, watunga sera, watendaji, mashirika ya asasi za kiraia, viongozi wa jamii, washirika wa maendeleo, wawakilishi wa vijana, Watu Wa Kiasili, watetezi wa haki za wanawake, na sekta binafsi, walikutana chini ya kaulimbiu "Kudhibiti Tabia nchi Katika Enzi Ya Hatari, Mafungo na Urekebishaji Wa Kijiografia."

Kutambua kwamba mabadiliko ya tabia nchi inawakilisha moja ya changamoto zinazofafanua za karne ya ishirini na moja, na athari ambazo zinasambazwa kwa usawa katika jamii na zinabebwa sana na wanawake, wasichana, jamii zilizotengwa, Watu Wa Kiasili, na watu walio hatarini;

Wasiwasi kwamba kuongezeka kwa hatari za tabia nchi kunatokea pamoja na mvutano wa kijiografia, kutokuwa na uhakika wa kiuchumi, kurudi nyuma kwa kidemokrasia, kupungua kwa nafasi za kiraia, na shinikizo kubwa kwa ushirikiano wa pande nyingi;

Kutambua kwamba usawa wa kijinsia unabaki kuwa kizuizi cha kimuundo kwa utawala bora wa tabia nchi, kupunguza ushiriki, ufikiaji wa rasilimali, fursa za uongozi, na uwezo wa kubadilika;

Kuthibitisha kwamba mifumo ya utawala yenye usawa, inaojumuisha, na shirikishi ni muhimu ili kufikia ustahimilivu wa tabia nchi, maendeleo endelevu, haki ya mazingira, na usawa kati ya vizazi;

Kutambua michango muhimu ya wanawake, vijana, wamiliki wa maarifa Ya Asili, jamii za mitaa, na vikundi visivyowakilishwa katika kuunda suluhisho za tabia nchi za ubunifu na endelevu;

Kwa hivyo tunachukua Tamko hili.

Ahadi Zetu Za Pamoja

1. Kuendeleza Utawala Wa Tabia nchi Unaozingatia Jinsia

Tunatambua kuwa utawala bora wa tabia nchi unahitaji taasisi zinazojumuisha, zinazowajibika, na zinazojibu jinsia ambazo zinashughulikia usawa wa kimuundo na kuhakikisha ushiriki wa maana katika kufanya maamuzi ya tabia nchi.

Kwa hivyo tunajitolea:

- Kuunganisha usawa wa kijinsia na ujumuishaji wa kijamii katika sheria za tabia nchi, sera, bajeti, na mifumo ya taasisi.
- Kupanua fedha za tabia nchi zinazojibu jinsia ambazo zinapatikana, zina usawa, na zinajibu mahitaji ya ndani.
- Kuimarisha ukusanyaji na matumizi ya jinsia, umri, ulemavu, na data zingine zilizogawanyika kijamii kusaidia uamuzi wa msingi wa ushahidi, uwajibikaji, na kujulikana kwa vikundi ambavyo mara nyingi hutengwa na michakato ya sera ya tabia nchi.
- Kukuza uongozi sawa na ushiriki wa maana wa wanawake, vijana, Watu Wa Kiasili, watu wenye ulemavu, na vikundi vingine vilivyotengwa katika ngazi zote za utawala wa tabia nchi..

2. Kuhakikisha Ushiriki Wa Pamoja Na Uongozi

Tunatambua kuwa utawala halali wa tabia nchi unategemea ushiriki wa pamoja, uongozi wa pamoja, na ushirikiano wa maana kati ya serikali, asasi za kiraia, Watu Wa Kiasili, jamii, wasomi, vijana, na sekta binafsi.

Kwa hivyo tunajitolea:

- Kupanua ushiriki wa maana na maamuzi ya pamoja kwa wanawake, vijana, Watu Wa Kiasili, watu wenye ulemavu, na makundi mengine yaliyotengwa katika ngazi zote za utawala wa tabia nchi.
- Kuimarisha uongozi wa wanawake na vikundi visivyowakilishwa katika taasisi za umma na mipango ya tabia nchi isiyo ya serikali.
- Kukuza ushirikiano katika serikali, asasi za kiraia, wasomi, jamii, na sekta binafsi ili kujenga uaminifu, uwajibikaji, na hatua za pamoja.

- Kuunda mazingira ya kuwezesha mazungumzo ya kizazi, ushiriki wa raia, na suluhisho zinazoongozwa na wenyeji ambazo zinaongeza uhalali na ufanisi wa utawala wa tabia nchi.

3. Kuimarisha Haki ya Tabia Nchi na Usawa

Tunatambua kuwa hatima ya tabia nchi imeundwa na nguvu, uwakilishi, na uchaguzi uliofanywa leo. Kufikia haki ya tabia nchi inahitaji kuhakikisha kuwa wale walioathiriwa zaidi na mabadiliko ya tabia nchi wana sauti sawa katika kufikiria na kuunda mustakabali endelevu na wa usawa.

Kwa hivyo tunajitolea:

- Kushughulikia usawa wa kimuundo unaosababisha udhaifu wa tabia nchi, hatari, na upatikanaji wa fursa.
- Kulinda haki, riziki, na kujitawala kwa jamii zilizoathiriwa na tabia nchi kupitia njia zinazojumuisha na zinazotegemea haki.
- Kukuza mabadiliko ya haki na ya usawa ambayo huunda kazi nzuri, kupunguza usawa, na kuacha hakuna mtu nyuma.
- Kuhakikisha kuwa wanawake, vijana, Watu Wa Kiasili, na vikundi vingine vilivyotengwa vimewezeshwa kuunda maono ya tabia nchi, sera, na njia kuelekea mustakabali thabiti na endelevu.

4. Kuimarisha Ustahimilivu Katika Enzi ya Kutokuwa na Uhakika Duniani

Tunatambua kuwa hatari za tabia nchi zinazidi kuumbwa na uhusiano usio sawa wa nguvu, mabadiliko ya kijiografia, na maamuzi ambayo mara nyingi huweka jamii zilizo hatarini kuumiza bila ushiriki wao wa maana au idhini.

Kwa hivyo tunajitolea:

- Kujenga taasisi za utawala zinazoweza kubadilika, kuwajibika, na zinazojumuisha ambazo zinaweza kukabiliana na hatari ngumu na zilizounganishwa za tabia nchi.
- Kuhakikisha kuwa utawala wa hatari ya tabia nchi ni shirikishi, msingi wa haki, na unazingatia sauti na uongozi wa wanawake, Watu Wa Kiasili, vijana, na jamii zingine zilizotengwa.
- Kusaidia ujasiri wa ndani, kukabiliana na jamii, na hatua ya kutarajia ambayo inaimarisha shirika na kujitegemea.

- Kukuza utawala wa hatari wa haki na uwazi ambao huendeleza mshikamano wa kimataifa, uwajibikaji wa pamoja, na haki ya tabia nchi katika utaratibu unaoendelea wa tabia nchi duniani.

5. Kuimarisha Maarifa, Utafiti, Na Uvumbuzi

Tunatambua kuwa utawala bora wa tabia nchi unategemea maarifa ambayo ni ya pamoja, ya kuaminika, na msikivu kwa hali halisi ya jamii tofauti. Tunakubali kwamba ushahidi wa tabia nchi sio upande wowote na kwamba maarifa yake yanazalishwa, kutambuliwa, na kutumika huunda matokeo ya sera.

Kwa hivyo tunajitolea:

- Kuendeleza utafiti wa taaluma na ujifunzaji juu ya jinsia, utawala wa tabia nchi, na uthabiti wa kijamii katika mifumo rasmi na isiyo rasmi ya elimu, pamoja na elimu ya tabia nchi na ushiriki kwa watoto na vijana.
- Kusaidia uzalishaji wa pamoja wa maarifa ya tabia nchi na watafiti, watunga sera, watendaji, Watu Wa Kiasili, jamii za mitaa, vijana, na vikundi vingine visivyowakilishwa.
- Kukuza kubadilishana maarifa kwa usawa, ufikiaji wazi wa ushahidi, kuimarisha uwezo, mazoezi ya ubunifu, na utambuzi na ujumuishaji wa aina za maarifa ya Asili, ya ndani, na ya uzoefu pamoja na utafiti wa kisayansi.
- Kuhamasisha ushirikiano katika taaluma, sekta, mikoa, na jamii, ikiwa ni pamoja na waelimishaji, wasanii, watendaji wa kitamaduni na watendaji wa vyombo vya habari, ili kuhakikisha kwamba ushahidi wa tabia nchi ni muhimu, kupatikana, na hutumikia wale walioathiriwa zaidi na mabadiliko ya tabia nchi.

6. Kulinda Utawala Wa Kidemokrasia Na Uwajibikaji Wa Tabia nchi

Tunatambua kuwa kama utawala wa tabia nchi unavyoendelea katika watendaji wa umma, wa kibinafsi, na wa kimataifa, uhalali wa kidemokrasia unategemea uwazi, uwajibikaji, na ushiriki wa umma wenye maana.

Kwa hivyo tunajitolea:

- Kulinda nafasi ya kiraia na kuhakikisha ushiriki wa maana wa wadau mbalimbali, katika ngazi mbalimbali za utawala ikiwa ni pamoja na mitaa na subnational, katika maamuzi ya tabia nchi.

- Kukuza uwazi na uwajibikaji katika sera za tabia nchi, fedha, ushirikiano, na kuripoti katika watendaji wa serikali, wa kitaifa na wasio wa serikali, wakati wa kusaidia upatikanaji wa habari za tabia nchi za kuaminika.
- Kuimarisha usimamizi, ufuatiliaji, na mifumo ya malalamiko ili kuhakikisha ahadi za tabia nchi zinatekelezwa kwa haki na kwa ufanisi.
- Kudumisha kanuni za kidemokrasia, haki za binadamu, utawala wa sheria, na jukumu la vyombo vya habari huru na wajibu kama misingi ya utawala wa tabia nchi ya umoja na ya kuaminika.

7. Kuimarisha Ushirikiano Wa Kimataifa

Tunatambua kuwa ushirikiano wa kimataifa na fedha za tabia nchi lazima zishughulikie usawa wa kihistoria na kimuundo badala ya kuziimarisha. Kufikia haki ya tabia nchi inahitaji mshikamano, ushirikiano wa haki, na ufadhili ambao unapatikana, unajumuisha, na kujibu mahitaji ya wale walioathiriwa zaidi na mabadiliko ya tabia nchi.

Kwa hivyo tunajitolea:

- Kuimarisha ushirikiano kati ya serikali, mashirika ya kimataifa, asasi za kiraia, wasomi, sekta binafsi, na jamii za mitaa ili kuendeleza hatua ya tabia nchi ya usawa.
- Kukuza mbinu za kimataifa zinazojumuisha na kuwajibika ambazo huongeza sauti na vipaumbele vya nchi zinazoendelea na jamii zilizotengwa.
- Kuendeleza fedha za tabia nchi ambazo ni msikivu wa kijinsia, kupatikana, uwazi, na kuendana na kanuni za usawa, haki, na umiliki wa nchi.
- Kupanua upatikanaji wa usawa wa fedha, teknolojia, maendeleo ya uwezo, na ufumbuzi wa ndani unaoongozwa ambao hujenga ujasiri bila kuongeza madeni au kuimarisha usawa uliopo.

Wito Wa Kuchukua Hatua

Tunatoa wito kwa serikali, mashirika ya kimataifa, taasisi za kitaaluma, mashirika ya asasi za kiraia, mashirika ya maendeleo, biashara, na jamii kote ulimwenguni kukumbatia njia zinazojumuisha jinsia kwa utawala wa tabia nchi na kutafsiri ahadi kuwa hatua zinazoweza kupimika.

Tunawahimiza zaidi kuweka haki, ujumuishaji, uthabiti, na hadhi ya kibinadamu katikati ya juhudi za utawala wa tabia nchi katika enzi iliyowekwa alama na hatari, kutokuwa na uhakika, kujiondoa kutoka kwa ujamaa, na mabadiliko ya kijiografia.

Tamko La Dhamira

Kama washiriki wa Mkutano wa Gencgov 2026, tunaahidi kuendelea kukuza mazungumzo, utafiti, ushirikiano, na hatua zinazoendeleza utawala wa tabia nchi unaojumuishia jinsia na kuchangia mustakabali wa haki zaidi, endelevu na thabiti kwa wote.

Ilipitishwa Tarehe **24 Juni 2026.**

